

V Turčijo in Egipt

Z *Aleo* po Sredozemlju

tekst Senad Švraka / foto Senad Švraka

Mračen in turoben november v turškem mestu Marmaris. Dežuje že petnajst dni brez prestanka, vse od takrat, ko smo Aleo spet splovili, potem ko smo ji očistili trup in opravili še nekaj pripravljalnih del v bližnji marini Sun marina. Čakamo na meteorološko luknjo, skozi katero bi lahko odpluli v 400 milj oddaljeni Port Said. Ampak močan jugo ne odneha! November je in to je novembrski dež.

Aleo pripravljamo za pot na Rdeče morje in Indijski ocean, za popravilo motorja smo izgubili kar mesec dni, kajti čakali smo na rezervne dele iz Švedske. Ker mi je motor nekajkrat ponagajal, sem ga sklenil generalno popraviti in storiti vse, kar je v moji moči, da se čim bolj pripravim za dolgo pot in da ničesar ne prepustim naključju, še manj sreči. Tako je Alea dobila še novo glavno jadro in manjše sprednje jadro, izdelano iz močnejšega materiala, primerne za jadranje po močnih vetrovih. Zamenjali smo akumulatorje, sončne celice, in bimi ni top, le kaj bi brez njega v tropskih morjih. Dokupil sem 50 metrov

sidrne verige in dve sidri, dopolnil zalogo navtičnih kart in si omislil peljar; nekaj od naštetega sem kupil, nekaj dobil od morjeplovcev, ki so se vračali iz krajev, kamor sem sam nameraval. Pa še celo vrsto malenkosti, od zastavic držav do pribora za ribolov.

Vse to je kar dolgo trajalo in ko se je Alea spet zibala na morju, jo je bilo kar težko spet urediti. V začetku je bila zaradi vse te krame bolj podobna ciganski čergi kot elegantni jahti. No, počasi je nastajal red in vse stvari so našle svoj pravi prostor, kjer jih je bilo lahko najti. In ko je že kazalo, da v Aleo ne bi mogel stlačiti niti miške več, je prišel Fili

Alea na sidru v Turčiji.

Dvig Alea v Turčiji.

s svojo prtljago. Kam pa zdaj z njim, razmišljam, vse je polno. Edino prednja kabina je bila primerna in tako sem njegove stvari namestil v premec, ki je postal še en skladišni prostor več.

Pripravljeni smo in zdaj čakamo. Sicer bi se še dalo postoriti to ali ono, a tisti, ki misli, da je barka kadar koli pripravljena za plovbo, se moti in ne bo nikoli izplul. Vedno kaj manjka, ampak zunaj divja jugo in lahko se posvetimo dopolnitvam opreme.

Iz Turčije ne nameravava odpluti direktno v Port Said, ampak se bova ustavila na Rodosu in dokupila zaloge hrane in pijače za šest mesecev. Turčija je namreč dražja od Grčije, za čuda, tako pač je. Svet se vrti narobe zadnjih nekaj let.

Končno jugo oslabi in odločim se za odhod. Vem, da je zunaj valovito, po tolikšnem vetru, a vremensko okno je odprto in odpluti hočem, preden se spet zapre. Sredozemlje je v tem delu in v tem letnem času lahko zelo zoprno in nevarno. Ko bomo pripluli do Rdečega morja, bomo imeli vsaj veter v hrbet.

Pred odhodom sva razburjena. Od naju se poslavljajo prijatelji in nekaj po poldnevu se odveževa in rečeva nasvidenje gostoljubnosti marine v Marmarisu, kjer sva prebili štiri mesece. Veter je dober, ne premočan, petnajst vozlov, smer dobra, šlo bo brez križarjenja.

Zunaj je valovito, valovi visoki do pet metrov, a brez pene na vrhu in to je dobro. Lahko plujeva, bolj počasi sicer, s štirimi vozli, tu in tam nabijava v valove, a napredujema. Storjen je prvi korak in to je najpomembneje, plujeva. A vse ne gre, kot bi moralo, barba je bolan! Morska bolezen, kajpak, prvič v življenju sem jo »fasal«. Ni kaj, predam krmilo in se odmajem dol v stranišče. Še dobro, pravzaprav, kajti skozi sesalni ventil vdira morska voda, nihče ga ni zapr! Zaprem oba ventila, se vrnem v kabino in opazujem kontrolno lučko električne kalužne črpalke. Pustim ji še nekaj časa in ko luč ugasne, vem, da je opravila svoje delo. Še nekaj časa ostanem v kabini, da se prepričam, da voda ne bo ponovno preplavila podnic. Nato se črpalka spet vključi, dela nekaj časa in se izključi. In tako še nekajkrat. Kaj se dogaja, ali od nekod vdira voda?

Prav počasi zbiram misli, bolan sem in brez volje. Rad bi spal. Ali se barka potaplja? Mogoče, nekako me ne zanima ... naj se vrnemo v Turčijo. Če hočemo k soncu, palmam, belemu pesku, moramo naprej, se prepričujem. Slabo mi je. Napotim se v kokpit v upanju, da mi bo na svežem zraku bolje. Filiju pripovedujem o črpalci, da dela brez prestopka, da se je morda pokvarila. Govorim, da to ni dobro, ker nam lahko izprazni akumulator. Ležim na klopi in tonem v sen.

Fili molči in krmari. Tudi on premišljuje in ni videti vesel. Prvič je na morju v takšnih razmerah in zdaj ga barba pusti samega v kokpitu in odide spat. Kaj se dogaja!? Ni mu lahko, vem, ampak k sreči sem spal samo deset minut in ko sem se prebudil, o morski bolezni ni bilo ne duha ne sluha. Kako je to mogoče? Ne vem in ni mi mar, spet sem v formi in samo to je pomembno. Spustim se v kabino, dvignem podnice in izvlečem stikalo črpalke, ki je padlo na dno. In ker je tam vedno nekaj vode, je avtomatika pač opravila svoje delo.

Greva torej dalje, na Rodos. Medtem so valovi postali večji, veter močnejši, zato se odpravim do jambora skrajšat glavno jadro. Brez težav ne gre, prva krajšava je zablokirala, pa ne gre ne naprej ne nazaj. Ni druge izbire, skrajšal bom na drugo krajšavo, za kar je sicer premalo vetra, a bo šlo. Alea je odlična jadrnica, ki odpusti posadki marsikatero napako.

Ure minevajo in počasi se začne mračiti. Valovi so zdaj videti večji in grozljivejši, zloveščji. Nekaj pred polnočjo smo pred Rodosom. Tik pred vhom v luko nova nezgoda, tokrat nam jo zagode spray hood. Odpel se je, padel preko škote, ki je zdaj ne vidimo, tako da ne moremo upravljati z njo. Na hitro spustim glavno jadro, Fili pa požene motor. V pristanišče zapluje Alea, kot bi jo povozil brzovlak, na njeni palubi vlada kaos. Najdeva prosto mesto ob pontonu in se priveževa. Oddahneva si, a ne čestitava. Začetek je bil bolj klavrn. Če bo vse križarjenje takšno ... Ne govoriva dosti, vsak je zatopljen v svoje misli. No, ja, vsaj prispela sva, čeprav naju je 38 milj bolj izmučilo, kot bi smelo. Greva spat, razmišljala bova jutraj.

Sončni vzhod na Rodosu je čudovit. Če bi odšla dan pozneje, bi jo odnesla brez morske bolezni. Napovedovati vreme v tem času je ra-

1

2

1: Džamija v Port Fuadu. 2: Ephesus, Turčija. 3: Fili in Muksin.

3

1: Turčija. 2: Novo glavno jadro. 3: Port Fuad. 4: Rezerva goriva.

čun brez krčmarja. Sredozemlje je nevarno območje, viharne cikloni nastajajo na hitro in ne prizanašajo.

Rada bi čim prej dalje, a treba je po nakupih. Hrana, gorivo, motorno olje, drobnarije in še in še. Kam spraviti vse to? Dvigujeva podnice, iščeva prazna mesta in polniva barko. Znoči se, ko končava, in vse je približno tam, kjer mora biti. Ampak, vsega je toliko, da se je Alea pogreznila za deset centimetrov bolj kot običajno in neljuba posledica tega je, da se je stranišče znašlo pod vodno črto in da voda spet vdira skozenj. In to že na privezu, kako bo šele na plovbi? Edina rešitev je zapiranje ventilov po vsaki uporabi, kar je mučno, ker je ventil v neugodnem položaju. Kaj bo z mojo hrbtenico?

Pred nama je tiha in mirna noč, a pred štiridnevno plovbo se me spanec ne usmili. Tudi Filija ne. Vstal je in odšel v mesto, da se »prezrački« in da pokliče sestro v Avstralijo. Telefon je v Grčiji poceni, za 4 evre lahko z Avstralijo govoriš pol ure! Jaz nimam sestre, pa obležim na ležišču in buljim v strop. Sprašujem se, kakšno bo vreme, kaj nama pripravlja Neptun, naju bo pustil na jug ali naju bo pregnal nazaj na sever? Zavedam se, da sem dokaj neizkušen skiper in da je to moja prva zimska, razmeroma tvegana pot. Name pritiska odgovornost, ker je tu še Fili, ki ga je treba varno pripeljati na cilj. Bom kos nalogi, če se stvari zaostrijo? Fili je začetnik in mi ne more veliko pomagati. S takšnimi vprašanji se mučim skoraj do zore, ko končno zaspiam.

Ko se to po navadi zgodi, se nič ne odvija tako, kot načrtujemo ali se bojimo. K sreči! Vreme je naslednje lepo, a ne za jadrnanje, saj vetra skoraj ni in tako več ali manj »motorirava« do Port Saída. Meni gre motor sicer na živce, a mi je več do udobja kot do herojske borbe z nevihtami, ki morda pretijo na koncu s herojsko smrtjo!

Port Said

4. decembra priveževa Aleo v jahtnem centru Port Fuad v Port Saídu. To je v novem delu mesta, ki ga od starega deli Sueški kanal. Nočni prihod je bil neprijeten, kajti na morju je nešteto naftnih ploščadi, nekatere od njih so opuščene in slabo označene. Deležna sva bližnjega srečanja s tovorno ladjo, ki naju sploh ne opazi. Zjutraj ugibava, kje je vhod v kanal, pred nama pa ladje vozijo v krogih in čakajo, da pri-

foto 1: Port Fuad in Sueški prekop. foto 2: Rodos. foto 3: Na vrhu jambora.

dejo na vrsto za vhod v kanal. Še največ dela imava s tem, da se jima izogibava. Tik pred vhomom v Port Said, dve milj od jahtnega centra, naju prestreže pilotina, ki nama pripelje pilota. Brez njega ne smeva pluti, pravijo, in ker vem, da imajo prav, se vdam v usodo in na krov sprejem petdesetletnika, ki ni videti najbolj spreten. Prekrčavanje poteka k sreči brez posledic za Aleo in ko je Egipčan končna najin, si oddahnem, misleč, da je največja nevarnost mimo. Kako slabo poznam Egipčane! Zdaj se šele začneja zastraševanje in izsiljevanje. Štirje mornarji s pilotine zahtevajo bakšiš, kar odklonim, nakar se krmar pilotine nameri naravnost na pilotino in zavije vstran le pol metra pred trkom. Grožnja je zgovorna, krmar nasršen, njegovih dvajset ton pa za širitonsko Aleo velika nevarnost. Veliko hitrejši so od nas in ne morem jim uiti. Gledam predse in trmoglavim. Pilotu Ramizu naročim, naj kolegom pojasni, da jim bom preko njega poslal cigarete. S škatlo cigaret bi rešil zadevo, a se nočem pustiti izsiljevati tako grobi sili. Nato se spomnim in ukažem Filiju, naj vzame kamero in jih začne snemati. Ko bi vedel prej! Nenadoma so vsi prijazni in nasmejani, pozirajo Filiju in so videti kot srečna družina. Banda razbojnikov, pomislim, ko se končno oddaljujejo, mi pa se usmerimo k lesenim pontonom jahtnega centra. Tu izkrcamo Ramiza, ki se izkaže kot gentleman, ponuja nama Marlboro in zdi se, da obžaluje obnašanje svojih rojakov. Govori angleško, zato ga vprašam, ali naju bo on vodil skozi kanal. Pravi, da ne, ker on vodi samo ladje in je zadolžen le za vhod v kanal, za jahte je zadolžen nižji čin. Ko bi samo slutila, kaj naju čaka, bi Ramiza privezala ob jambor in ga odvezala šele v Ismailiji!

Na pontonu nas pričakuje šesterica, ki nama pomaga z vrvmi, hkrati pa sprašuje po ladijskih papirjih, potnih listih, kdo bi se znašel! Sam se ukvarjam s privezovanjem, kar ni prav lahko, ker je ponton kratek, voda plitva, kosi železja in žebeljev na pomolu pa resna nevarnost barki. Vse poteka v nervozi, na hitro, veliko je vpitja in nepotrebnih kretenj. Egipčani bi nama radi pomagali, a so nespretni, veter nas obrača povprek, nič ne gre, kot bi moralo. Končno opravimo in začne se papirologija. Direktorju »marine« je ime Muksin, on prevzame potne liste in papirje. Ko jih bo pregledal, jih bo predal Waelu, Felixovemu človeku, ki nama bo uredil tranzit za kanal. Za prehod se namreč ni mogoče

dogovoriti z upravo kanala, ampak z agencijo. Agenciji sta dve, Prince of the Red Sea in Felix, midva se odločiva za slednjega. Sporoči nama, da potrebuje podatke o posadki in barki in pričakovan čas prihoda. Ko sva se privezala v jahting centru, je Wael držal v roki moje faksirano sporočilo, kar kaže, da so naju pričakali in to mi je bilo všeč.

Ko izpolnjujem papirje, sprašujem direktorja, koliko me bo stalo veselje, da vidim Port Said. Ni drago, meni, deset dolarjev za noč. Kaj pa kanal, sem radoveden. Tega ne vem, to boste uredili z agentom, a mislim, da ni drago. Dalje ga sprašujem, kako je z gorivom in izkaže se, da ga dobim brez težav, po ceni pol dolarja za liter.

V primerjavi z evropskimi ali turškimi cenami, kjer stane liter dva dolarja, je to poceni, a pozneje se izkaže, da mi ga je Muksin zaračunal štirikrat dražje, kot bi ga plačal na črpalki! Ni šlo za velik denar, pa se zato nisem jezil, navsezadnje pa je bila tudi njegova usluga nekaj vredna.

Po štirih dnevih plovbe pričakujem popoldne, malo zaležem, a s spancem ni nič, ker mi muhe ne dajo miru. Vstanem in se sprehodim do grandiozne džamije; moji prvi koraki po afriški celini. Na ulicah je več žensk kot moških, večinoma imajo pokrite lase, oblečene pa v glavnem niso v črno kot njihove kolegice v islamskih krajih. Oblačila so raznobarna, dekleta nosijo kavbojke in so naličena. In se veselo smehljajo. Ženske v Egiptu uživajo precej pravic, saj hodijo v šolo, delajo, se sprehajajo po mestu. Kljub temu se spominjam novoletnega koncerta Jeana Michaela Jarra, ki ga je imel ob piramidah za novo leto 2000. Niti enega ženskega obraza nisem zasledil v množici!

V Port Saidu sva prebila tri dni. Mesto je zanimivo in polno življenja, zlasti po sončnem zahodu, ko mine vročina in pridejo Egipčani množično na plan. Čeprav je december in seveda ni tako vroče kot poleti, je ritem običajev skozi vse leto enak.

Na lesenem pontonu nama je neudobno, kajti nenehno prihajajo valovi mimo vozečih ladij, pa še privezne vrvi ne vzbujajo nobenega zaupanja. Zdi se nama, da je čas za nadaljevanje poti, zato se s Felixovim človekom, debelim Ahmedom, dogovarjam za pilota, ki naj bi ga nama poslal. Dogovoriva se, da naju Muhamed, najina nesreča, kakor se je izkazalo pozneje, obiše naslednji dan! □